

UTRECHT SCIENCE PARK

INSPIREERT & RENDEERT

NOVEMBER 2015

COLOFON

Titel document: Utrecht Science Park - inspireert & rendeert

Datum: November 2015

In opdracht van: gemeente Utrecht

gemeente De Bilt

Regio Utrecht/U10

provincie Utrecht

Universiteit Utrecht

Hogeschool Utrecht

Utrechts Landschap

Utrecht Science Park

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Economic Board Utrecht (EBU)

ministerie van Infrastructuur en Milieu

Contactpersoon: Bertus Cornelissen

e: bertus.cornelissen@provincie-utrecht.nl

i.s.m.: OKRA landschapsarchitecten

architectuurcentrum AORTA

Grafiek: OKRA landschapsarchitecten

Foto's: provincie Utrecht, pagina: 1, 2, 4, 32,

Johan Hanko, pagina: 6, 20, 26, 38, 42, 46, 48

Universiteit Utrecht - Kees Rutten, pagina: 14

Voor het samenstellen van dit document heeft OKRA getracht alle auteurs, fotografen en andere rechthebbenden te benaderen. Mocht iemand in dit document een illustratie aantreffen, waarop hij of zij rechten kan doen gelden of een niet correcte bronvermelding aantreffen, gelieve zich dan te melden.

Alle rechten zijn voorbehouden, zowel voor het gehele werk als delen ervan. Niets uit dit document mag in enige vorm of op enige wijze worden veelevoudigd, openbaar gemaakt of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, fotocopie en digitale vermenigvuldiging in begrepen. Voor iedere vorm van gebruik is schriftelijke toestemming van OKRA vereist.

UTRECHT SCIENCE PARK

INSPIREERT & RENDEERT

INHOUD

Vooraf	pagina 5
1. Trends & Ontwikkelingen	pagina 7
2. Propositie: Utrecht Science Park inspireert en rendeert	pagina 9
3. Alliantieresultaten	pagina 11
Alliantie Kenniscluster	pagina 13
Alliantie Duurzaam & gezond	pagina 19
Alliantie Ontwikkelruimte	pagina 25
Alliantie Bereikbaarheid	pagina 31
Alliantie Ontmoetingsplaats	pagina 37
Besluiten 3e conferentie	pagina 43
4. Doorkijk naar 2016	pagina 45
Bijlage: Organisatie allianties	pagina 49

Welkom
UTRECHT
SCIENCE
PARK
De Uithof

USP IN CIJFERS

dagelijkse bezoekers

70.000 in 2015

110.000 in 2020

60.000
studenten

20.877
BANEN

1.236.000 m2 BVO

€ 731.000.000

investeringen
in vastgoed

investering
infrastructuur

€ 1.251.000.000

hoogst
opgeleide
bevolking
G50

nummer
universiteit
nederland

VOORAF

Het Utrecht Science Park vormt de motor van de Utrechtse kenniseconomie. In het hart van de meeste competitieve regio van Europa gaat het goed en partijen geloven dat samenwerking nog meer voorsprong geeft. De enorme groei van het Utrecht Science Park, de oprichting en inzet van de stichting Utrecht Science Park en de Economic Board Utrecht (EBU) en de grote investeringen in de infrastructuur geven alle aanleiding om elkaar op te zoeken.

In november 2013 vond de 1e rondetafelconferentie plaats. Partijen verkenden elkaars belangen en gingen op zoek naar gemeenschappelijkheid. Dit was de start van een intensievere samenwerking.

In november 2014, tijdens de 2e conferentie, resulteerde de zoektocht in een gezamenlijke ambitie voor het gebied. Om deze ambitie te realiseren zijn vijf programmalijnen uitgewerkt. Per programmalijn is een alliantie gevormd, die is gevraagd om uitvoering te geven aan de ambitie. Ook is aandacht gevraagd voor een effectieve marketing- en lobbystrategie van het gebied.

Inmiddels is een samenwerking ontstaan in de vorm van een leaderless network. Er is geen eigenaar, maar de opgaven worden gezamenlijk aangepakt. Dat is vernieuwend en spannend. In 2015 is gewerkt aan een verdieping van de ambitie. Ook hebben de vijf allianties gewerkt aan een eerste resultaat. Die resultaten zijn weliswaar ongelijksoortig, maar bijzonder inspirerend. Samen geven ze uitvoering aan de ambitie.

Vanuit iedere alliantie zijn leidende principes geformuleerd voor de ontwikkeling van het gebied. De samenwerkende partijen willen het Utrecht

**"SAMEN ZIJN
PARTIJEN
VERANTWOORDELIJK
VOOR DE
ONTWIKKELING
VAN HET GEBIED"**

Science Park en haar omgeving tot een toonaangevende en internationaal concurrerend vestigingsmilieu maken, waar een gezonde en duurzame toekomst tot leven komt.

Resultaat 2e conferentie 2014

Ambitie:

In 2020 biedt Utrecht-Oost een internationaal toonaangevend vestigingsmilieu voor het cluster life-sciences, duurzaamheid en gezondheid.

Dit vraagt om:

1. Voldoende **ontwikkelruimte** van de juiste kwaliteit
2. Een "open community" gericht op interacties binnen en tussen hoogwaardige **kennisclusters**
3. Een dynamische omgeving met hoogwaardige voorzieningen die uitnodigen tot **ontmoeten**
4. Een uitstekende in- en externe **bereikbaarheid**
5. Een **duurzame en gezonde omgeving** voor wonen, werken en recreëren

1. TRENDS & ONTWIKKELINGEN

Utrecht Science Park functioneert als een onbegrensde kenniseconomie, waarbij grenzen tussen overheden en grondgebruikers er steeds minder toe doen. Regio's vormen voor veel mensen het 'daily urban system', de schaal waar zich de dagelijkse activiteitenpatronen afspelen. Door als regionale partijen samen die activiteiten maximaal te faciliteren, kan de Utrechtse regio haar positie als de meest competitieve regio van de Europese Unie consolideren.

Vijf trends zijn van bijzondere van betekenis voor dit gebied:

1. Stedelijke gebieden profiteren van de verschuiving naar de kenniseconomie.

Kennisontwikkeling en innovatie zijn gebaat bij intermenselijk contact. Kennisinstanties en bedrijven profiteren van elkaars nabijheid en er is een beter en meer specialistisch arbeidspotentieel. Steden hebben bovendien een groot aanpassingsvermogen en spelen goed in op de veranderende economie. Omdat de Nederlandse steden massa en dichtheid missen, is investeren in agglomeratiekracht door betere (infrastructuur-)verbindingen met andere steden en regio's belangrijk. Zo wordt er meer gezamenlijke massa gecreëerd.

2. Sterke steden en regio's gaan voor samenwerking en complementariteit in plaats van concurrentie.

De uitdaging voor elke stad is om de eigen 'game changer' te vinden: economische sectoren die de potentie hebben om banen en waarde te creëren, privaat geld aan te trekken en die op lange termijn het traject van de stedelijke economie zouden kunnen bijsturen. Voor de Utrechtse regio vervult EBU deze rol.

3. De kenniseconomie gedijt het best in levendige en multifunctionele science parks en "innovation districts".

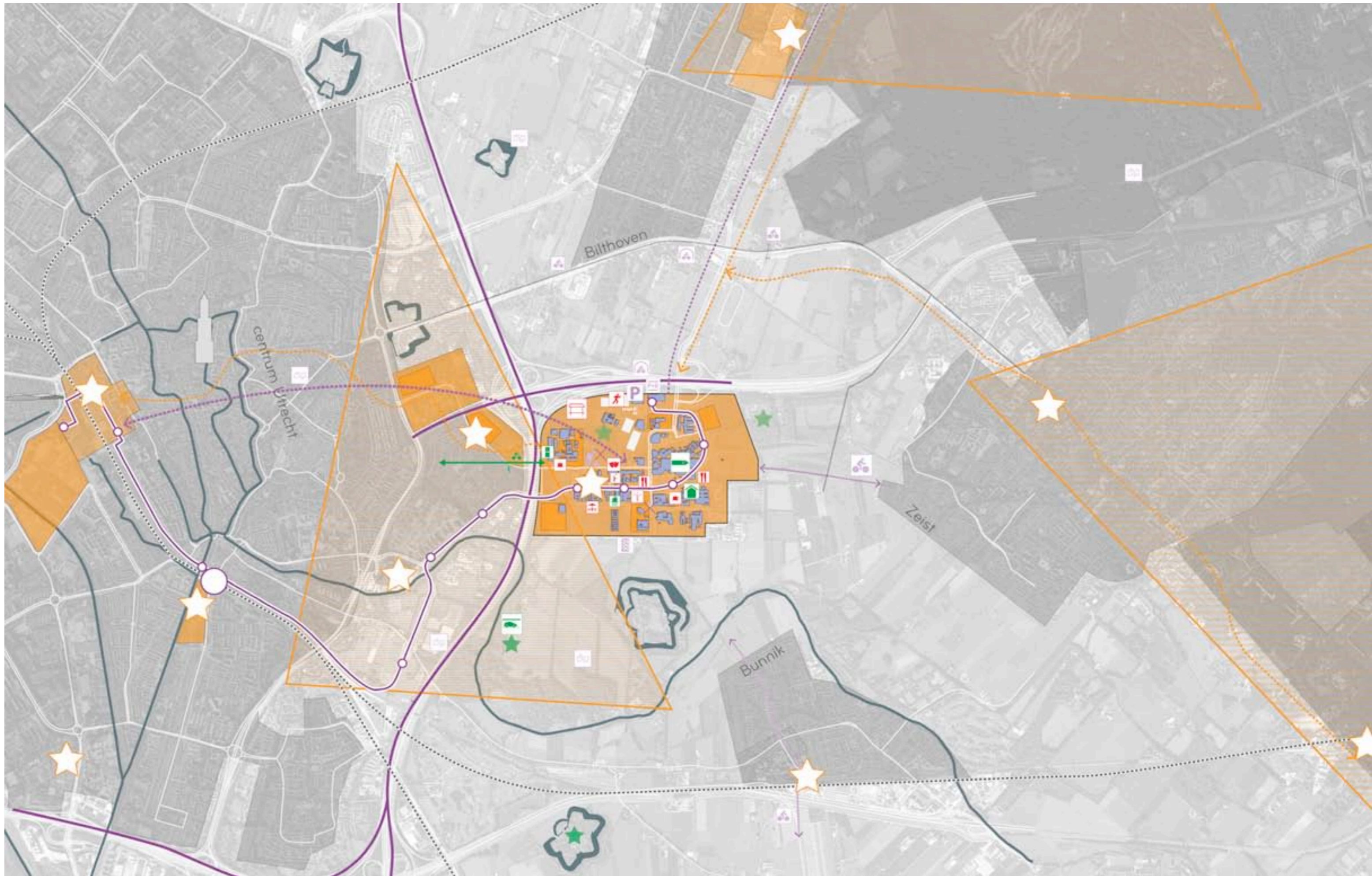
Met de opkomst van de kenniseconomie groeit de behoefte aan interactie tussen bedrijven en tussen bedrijven en hun omgeving. Daar passen de traditionele monofunctionele en suburbane werklocaties niet goed bij. Toonaangevende science parks kenmerken zich door een hart dat wordt gevormd door kennisinstellingen en in de directe nabijheid wordt samengewerkt met en tussen bedrijven in een open innovatieomgeving. Zoals bijvoorbeeld bedrijven met gezamenlijke researchfaciliteiten. Kennisuitwisseling en kruisbestuiving tussen wetenschap en bedrijven wordt makkelijker door nabijheid. Dit vraagt om multifunctionaliteit, zeer goede ontsluiting en aansluiting op netwerken voor zowel data als fysieke ontmoetingen. Hierdoor worden dergelijke "innovation districts" steeds meer onderdeel van de stedelijke structuur.

4. Niet nieuwbouw, maar transformatie moet als trekpaard voor ontwikkeling worden gezien.

De veranderingen in het ruimtegebruik en het nieuwe werken leiden tot een afname in de behoefte aan "traditionele" kantoorruimte en bedrijfspanden. Er kan vooral in suburbane gebieden een overvloed ontstaan van vrijkomende ruimte waarvoor een bestemming moet worden gevonden. Voor nieuwe ontwikkelingen is op centrale transformatielocaties meestal voldoende ruimte beschikbaar. Daarbij gaat het steeds minder om grootschalige sloop/nieuwbouw, en meer om kleinschalige bottom-up transformatieprocessen.

5. De 'quality of life' speelt een onderscheidende rol en vormt een belangrijke basisvoorwaarde voor regionale attractiviteit.

In een globaliserende economie zijn kenniswerkers en bedrijven internationaal op zoek naar de beste vestigingsplekken. Dit vraagt om investeringen in talent, infrastructuur, woon- en werkmilieus, stedelijke voorzieningen waaronder een internationale school, cultureel aanbod en landschap. Er is behoefte aan een woningbouwprogramma voor hoger opgeleiden, tweeverdieners en (internationale) kenniswerkers.

2. PROPOSITIE:

UTRECHT SCIENCE PARK INSPIREERT EN RENDEERT

Een gezonde en duurzame toekomst voor iedereen. Daar werken wij aan. Wetenschappers, ondernemers, lokale overheden en burgers bouwen samen aan een groener, gezonder en slimmer Utrecht, dat wereldwijd voorop loopt als het gaat om kwaliteit van leven. Utrecht maken we samen. Onderwijs, onderzoek en ondernemerschap versterken elkaar in een open innovatieomgeving. De stad en haar omgeving dienen als proeftuin van de aanwezige kennis die aansluit bij het werken, wonen en recreëren van de toekomst. Het Utrecht Science Park en haar omgeving is het toonaangevende en internationaal concurrerende vestigingsmilieu waar een gezonde en duurzame toekomst tot leven komt.

Het Utrecht Science Park brengt kennis, ondernemerschap en overheid samen met als doel uit te groeien tot de meest leefbare economie van Europa, oftewel groen, gezond en slim. De combinatie van een hoog opgeleide bevolking, de aantrekkelijke leefomgeving en de bijdrage van het gebied aan de Utrechtse Kenniseconomie geeft het Utrecht Science Park een unieke positie.

De ligging geeft veel vestigingsvoordelen: nabij een historisch en bruisend centrum en in een groene omgeving. Het is hier goed wonen, werken en recreëren, dit blijkt steeds opnieuw uit onderzoeken. Deze bijzondere ligging in de Randstad biedt een goede bereikbaarheid (nationaal en internationaal) en toegang tot veel hoogopgeleid talent.

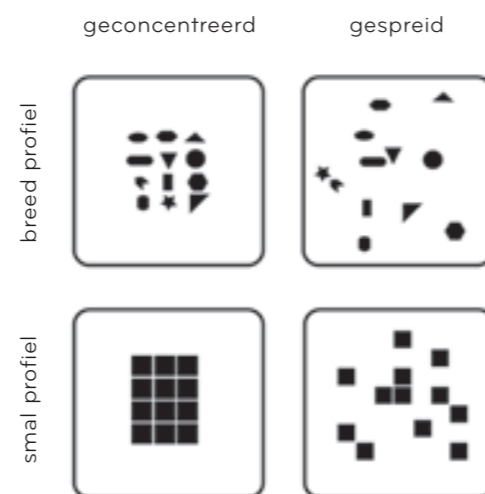
Het Utrecht Science Park en omgeving biedt:

- Een centrale locatie in het hart van de meest competitieve regio van Europa;
- De jongste en hoogst opgeleide beroepsbevolking van Nederland;
- Een sterke regionale economische samenwerking in de Economic Board Utrecht met succesvolle nieuwe financieringsmodellen (ontlokken investeringen);
- Superknooppunt op zowel bereikbaarheid als op thema's (Life Sciences, gezondheid, duurzaamheid);

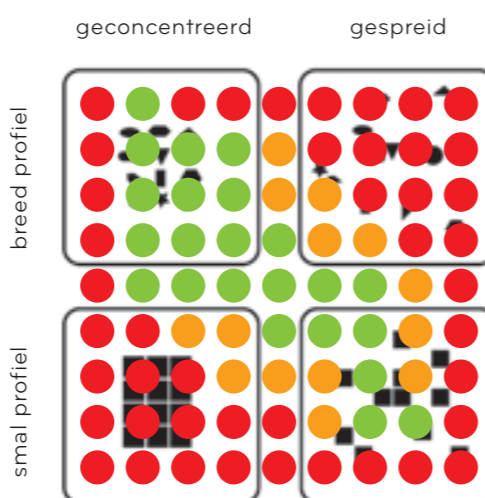
- Topexpertise op het gebied van life sciences, duurzaamheid en gezondheid. Niet alleen op de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en het UMC Utrecht, maar ook in een groot aantal instituten (zoals RIVM, KNMI, TNO, Deltares) en bedrijven (Grontmij, Royal HaskoningDHV, Danone, Genmab, Merus, Hubrecht instituut, Movares);
- Een groene en gezonde leefomgeving, op de overgang van de Utrechtse Heuvelrug naar het dal van de Kromme Rijn, met veel historische landgoederen en de Nieuwe Hollandse Waterlinie als extra kwaliteiten;
- Aantrekkelijke en diverse woonmilieus, op het Utrecht Science Park en in de omgeving;
- Een unieke samenwerking van commerciële bedrijven, lokale en regionale overheid, wetenschap en onderwijs met één doel voor ogen; samenwerken om de kwaliteit van leven hier en wereldwijd te verbeteren.

Partijen willen samenwerken om het Utrecht Science Park verder te laten groeien. De investeringen in het gebied zijn groot, maar de uitdagingen ook. Daarom willen wij waar mogelijk samenwerking zoeken binnen de regio, nationaal en internationaal. Investeren in Utrecht Science Park inspireert en rendeert!

Vier uiterste opties voor profiel en spreiding zijn verkend tijdens een workshop met de stakeholders

Het resultaat van de workshop is een beeld van de haalbare optie en de minder haalbare opties. Er is een zoekgebied ontstaan.

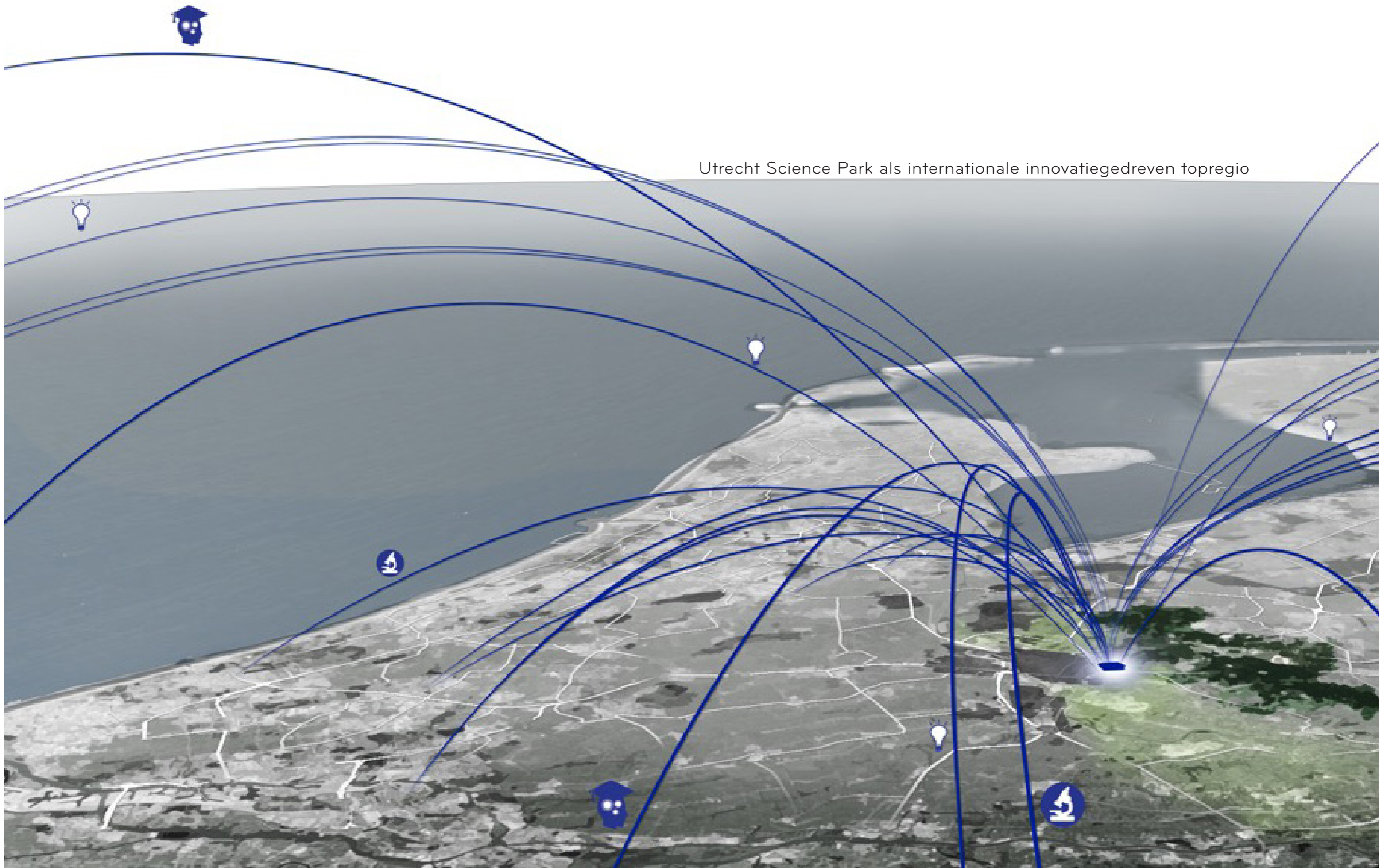

Kaart: Dynamiek Utrecht Science Park e.o.

Legenda:

paars:	Lopende bereikbaarheidsprojecten
paars-stippel:	Verbetering verbindingen OV en fiets
oranje gebieden:	Lopende gebiedsontwikkelingen
oranje open sterren:	Transformatie-/verdichtingsopgaven
groen:	Investeringen in groene en recreatieve voorzieningen

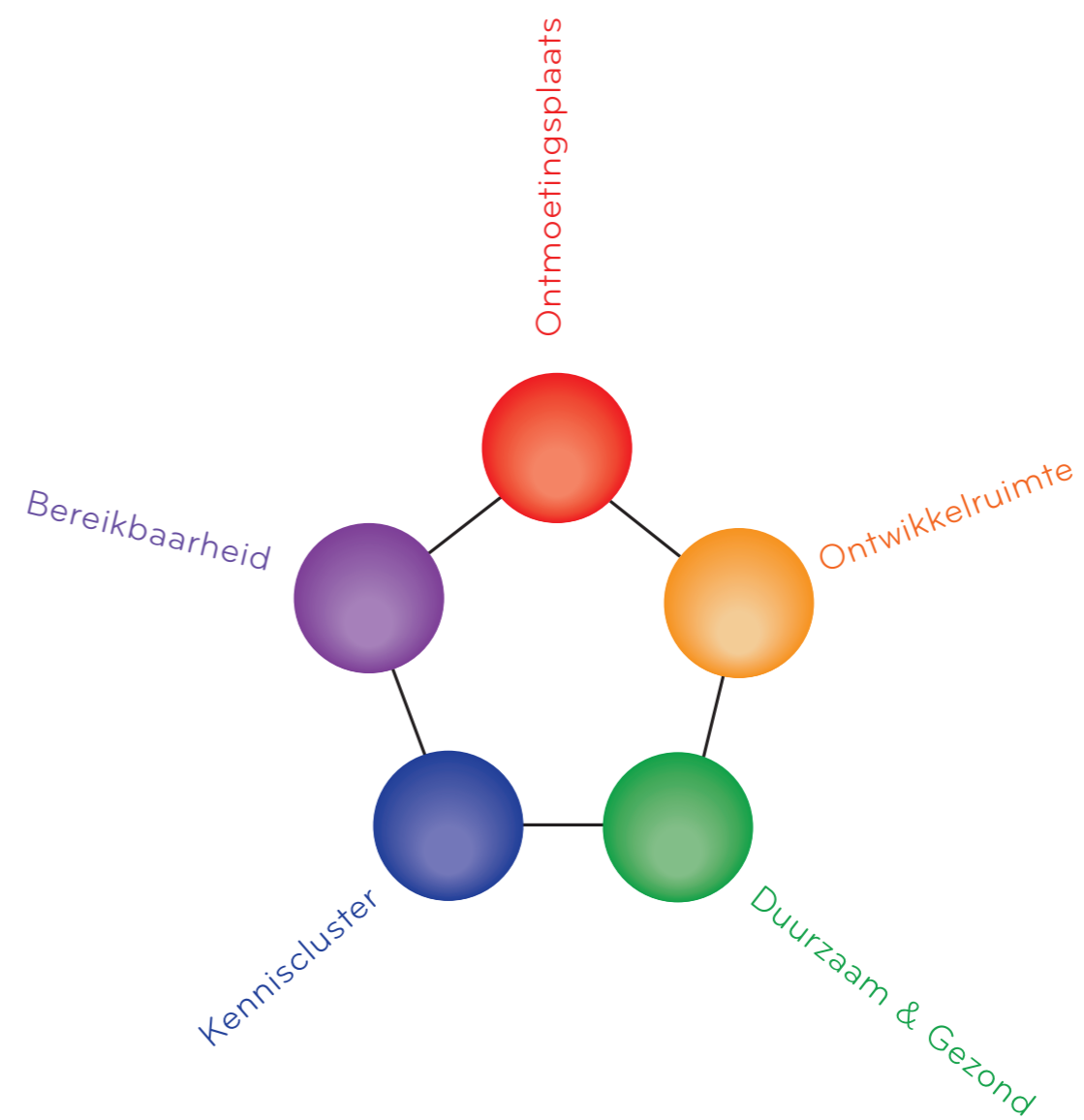
Utrecht Science Park als internationale innovatiegedreven topregio

3. ALLIANTIERESULTATEN

Aan de ambitie is in 2015 uitvoering gegeven door vijf allianties. Deze allianties hebben geïnventariseerd welke projecten er lopen en welke trends relevant zijn. Samen met alliantiepartners is gewerkt aan een ambitie en een aantal leidende principes.

The background of the slide is a solid blue color. Overlaid on this background is a complex, abstract pattern of thin white lines. These lines are mostly concentrated in the upper half of the slide, forming a dense, interconnected web of loops and curves that resembles a stylized, organic shape or a network diagram. The lines vary in thickness and direction, creating a sense of movement and complexity.

ALLIANTIE
KENNISCLUSTER

ALLIANTIE KENNISCLUSTER

Utrecht beschikt over topexpertise op het gebied van life sciences, duurzaamheid en gezondheid. Met haar rijke mix aan kennisinstituten wil de stad zich sterker manifesteren als een centrum van onderwijs, onderzoek en toepassingen, met naam en faam die ver over de grenzen reikt. De uitgangspositie van de regio kan worden uitgebouwd door een samenhangende inzet op de strategische onderzoeksprogrammering en het verbeteren van de bereikbaarheid, het economisch profiel, het valoriseren van kennis en versterking van het vestigingsmilieu. De alliantie kenniscluster schetst de toekomst van de ontwikkeling van het Utrecht Science Park.

DOEL

In 2020 is beweging ontstaan door het strategisch clusteren van kennis. Het economische profiel van de regio is gekoppeld aan de thema's life sciences, duurzaamheid en gezondheid en de werkgelegenheid is aanzienlijk toegenomen.

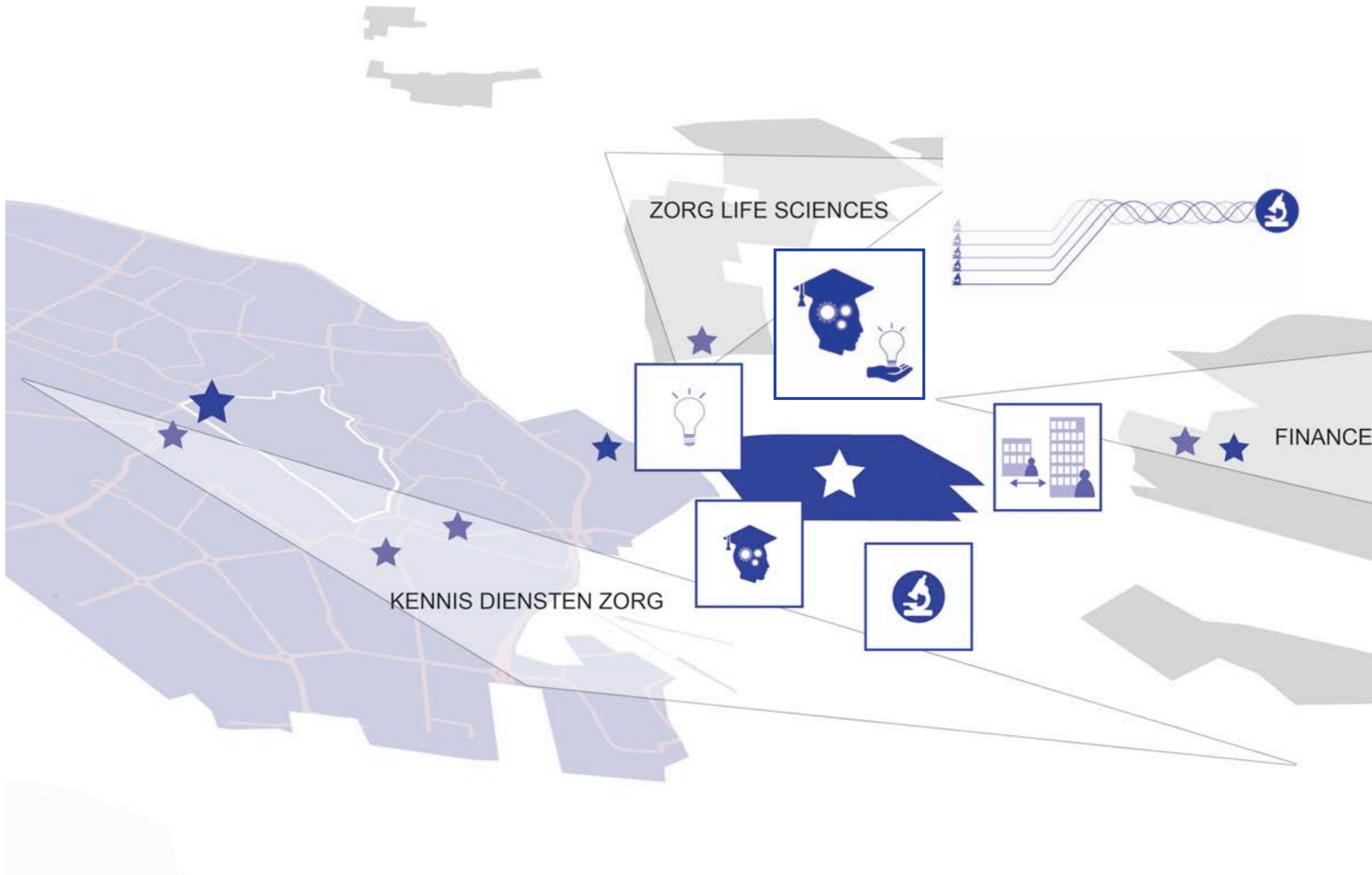
AMBITIE

Het nadrukkelijker inzetten en verbinden van de kennis op het gebied van life sciences, duurzaamheid en gezondheid met lokale initiatieven, startups en het MKB kan het Utrecht Science Park in een opwaartse spiraal brengen. Dit biedt kansen om zich te ontwikkelen tot een internationale etalage en proeftuin van die hoogwaardige kennis, met One Health & Biologicals en Healthy Urban Living als 'exportproduct'. Tegelijkertijd leidt het zelf toepassen van de kennis tot een duurzaam, hoogwaardig en gezond vestigingsmilieu. Dit zorgt voor een nog overtuigender economisch profiel van Utrecht als internationale innovatiegedreven topregio op het gebied van duurzaamheid en gezondheid.

Voor de verdere ontwikkeling van Utrecht Science Park zijn twee ambities leidend:

- de ambitie om het kennispark door te ontwikkelen via een innovatiepark tot het kloppend hart van een innovatieve regio met een internationaal onderscheidend profiel.
- een focus op gezondheid en gezondheidszorg en een gezond en duurzaam stedelijk leven.

Het Utrecht Science Park en omgeving vervult hierin een dubbele rol: het is niet alleen de plek waar publieke en (steeds meer) private kennis op deze thema's wordt gegenereerd en samenkomt. Het is, met haar eigen ruimtelijke opgaven, bij uitstek ook de proeftuin voor gezond leven en werken en voor duurzame bereikbaarheid en stedelijke (her)ontwikkeling. Daarnaast wordt ondernemerschap en het bevorderen van nieuwe vormen van bedrijvigheid actief ondersteund vanuit het kenniscluster, bijvoorbeeld door het creëren van nieuwe opleidingen en de inzet van UtrechtInc in samenhang met het nationale Start-up beleid.

CE DUURZAAMHEID ZORG

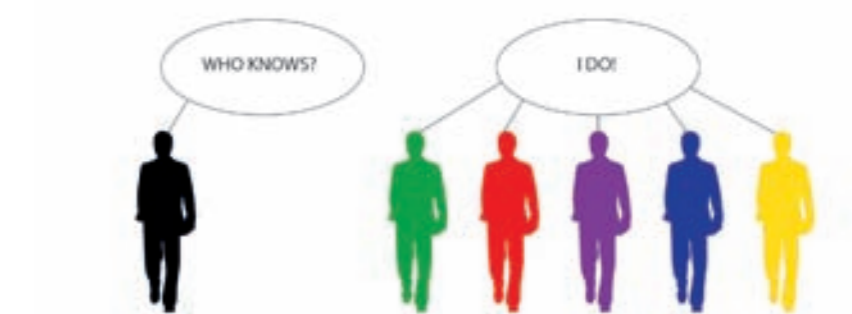
Het Utrecht Science Park verbindt zich flexibel met andere strategische partners, locaties, en andere regio's:

- partners die het innovatiesysteem van het Utrecht Science Park versterken (zoals andere onderwijsinstellingen en Startup Delta);
- locaties die als proeftuin of icoongebied op het gebied van gezond en/of duurzaam fungeren;
- regio's die complementair zijn aan het economische profiel van het Utrecht Science Park (zoals zakelijke dienstverleners die zorg, gezondheid/duurzaam als markt hebben (Zeist, Amersfoort), One Health en medische technologie (Amersfoort, Bilthoven);
- regio's die complementair zijn aan het kennisprofiel van het Utrecht Science Park: Wageningen (One Health; Food & Health), Eindhoven (regeneratieve geneeskunde, zelfmanagement en medische technologie), Twente (medische ICT, robots), MRA Amsterdam (Life Sciences, Duurzaamheid) en Vlaams Instituut voor Biotechnologie en FlandersBio (Ondernemerschap in LS&Health).

LEIDENDE PRINCIPES

1. Doorontwikkeling van kenniscluster naar innovatie cluster (en op de langere termijn naar innovation region) op het gebied van One Health & Biologicals en Healthy Urban Living, met aandacht voor iteratieve valorisatie.
2. Utrecht Science Park is een "open community" gericht op interacties binnen en tussen hoogwaardige kennisclusters).
3. Verzilver daarbij waar kan, versterk daarbij waar nodig:
 - het onderwijsprofiel op het gebied van life sciences, duurzaamheid en gezondheid door het aanbieden van nieuwe opleidingen en/of het verbinden van curricula van onderwijsinstellingen op deze onderwerpen
 - de afstemming van R&D inspanningen door bundeling van R&D thema's die zich lenen voor gezamenlijk onderzoek en innovatie (waardeketens: One Health&Biologicals, Food&Health en Homecare & Zelfmanagement).
 - de afstemming van R&D agenda's tussen ankerbedrijven onderling en met start-up bedrijven.
4. De regio is launching customer voor innovatie.

verbinden en ontsluiten van collectieve kennis

The background is a solid green color. Overlaid on this are several thin, white, hand-drawn style lines that meander and loop across the page, creating an abstract, organic pattern. The lines are most concentrated in the upper left and right areas, with some extending towards the center.

ALLIANTIE
DUURZAAM & GEZOND

ALLIANTIE DUURZAAM & GEZOND

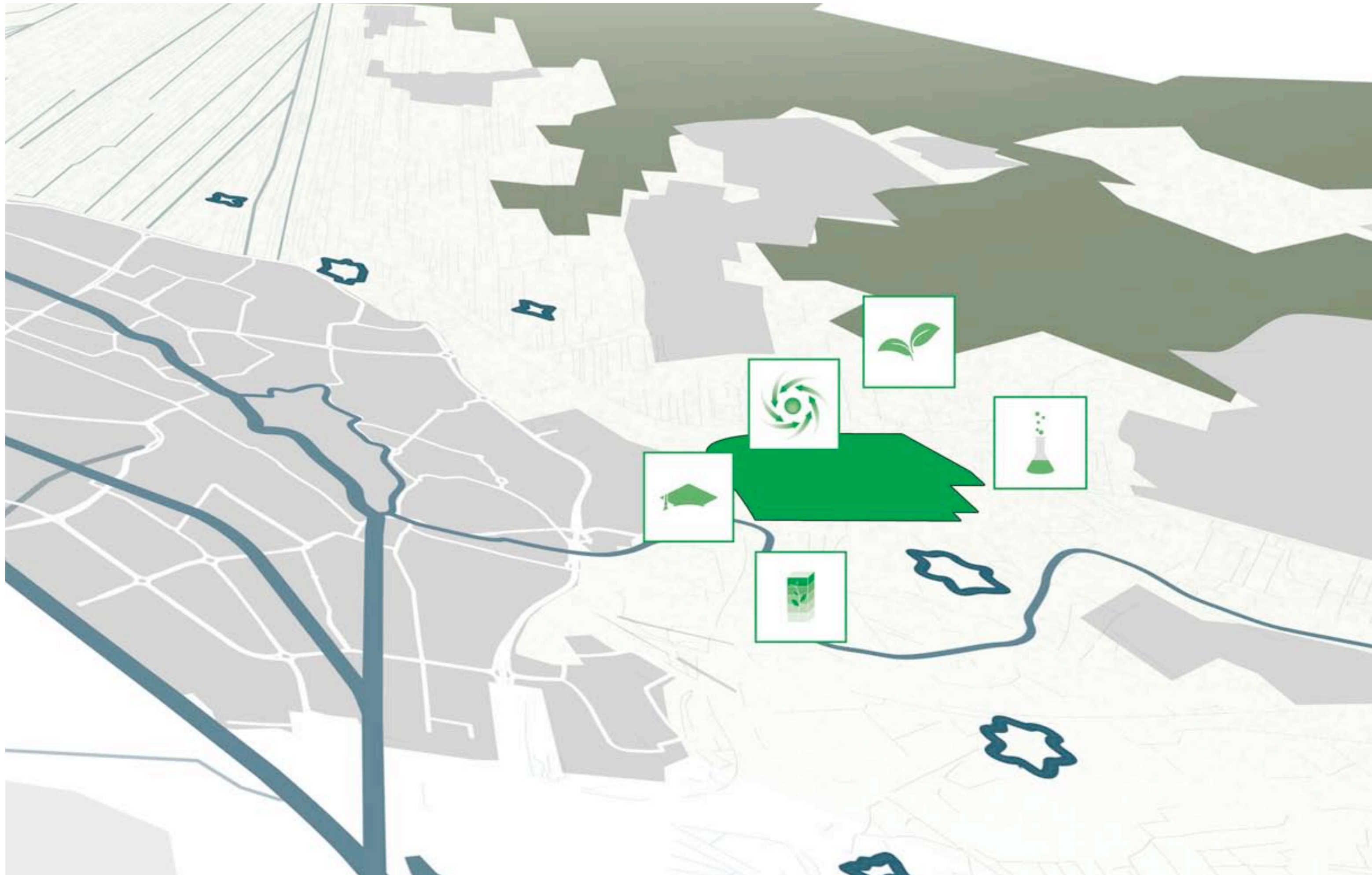
Kenniswerkers, maar ook studenten, starters en expats, willen dat hun woonomgeving op een verantwoorde wijze is ontworpen en ingericht. Gezonde verstedelijking is daarvoor een nieuwe term die naadloos aansluit op het profiel van de Utrechtse kenniseconomie en het Utrecht Science Park. De kennis die hier in Utrecht wordt ontwikkeld en straks wereldwijd wordt ingezet kan in het gebied zelf worden toegepast. De omgeving van Utrecht Science Park wordt dan een proeftuin en etalage van vernieuwende toepassingen voor gezonde verstedelijking. Op die manier kunnen we de leefomgeving verbeteren en verduurzamen en tegelijkertijd een overtuigend visitekaartje voor de in het gebied aanwezige kennis bieden.

DOEL

In 2020 is er actief geïnvesteerd in een duurzaam en gezond leef- en vestigingsklimaat, zodanig dat het nog beter aansluit bij het economisch profiel van de regio. Beweging ontstaat door versterking van de groene contramal tussen de verschillende stedelijke gebieden en door toepassing van de kennis op het gebied van duurzaamheid en gezondheid.

TRENDS

1. Groen, gezond en slim vormen het credo voor de Utrechts regio.
2. Veel aandacht voor preventie op het gebied van gezondheid en duurzame inzetbaarheid van mensen.
3. Koplopers op het gebied van duurzaamheid worden radicaler en talrijker en realiseren meer impact (Tendrapport 2015).
4. Betekeniseconomie, waarin 'van betekenis zijn' waardebepalend gaat worden voor bedrijven en het bouwen van merken.

AMBITIE

Utrecht Science Park is de aanjager voor 'Healty Urban Living', voor nu en in de toekomst voor hier en voor de rest van de wereld. Wij positioneren daarmee Utrecht als stad van de toekomst, door Utrecht Science Park in de etalage te plaatsen als duurzame en gezonde leef- vestigingsregio.

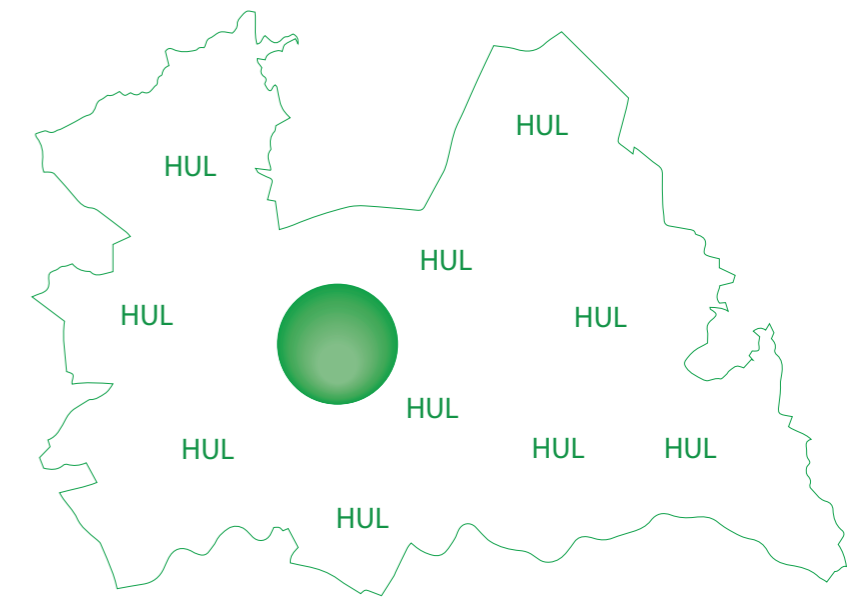
De ruim 60 organisaties en 70.000 mensen werken vanuit één verhaal en zijn trots op wat we kunnen betekenen voor de wereld. De combinatie van kennis en assets is uniek. Verbeteren van de kwaliteit van leven begint vanuit het Utrecht Science Park. De samenwerking richt zich op het aantrekkelijker maken van de leefomgeving in Utrecht Science Park voor bedrijven, kenniswerkers, studenten, patiënten, bezoekers en bewoners door:

1. Een visie uit te werken hoe het Utrecht Science Park en haar omgeving zich kan ontwikkelen tot proeftuin en etalage voor kennis op het gebied van duurzaamheid en gezondheid.
2. Samenhang te creëren in investeringen in (de ontsluiting van) de groene omgeving en het vestigingsmilieu op en rond het Utrecht Science Park, het landschap en de omliggende woongebieden.

LEIDENDE PRINCIPES

1. Hier en nu, elders en later, bieden we de maximale kwaliteit van leven voor iedereen. Wij willen de basis daarvoor in de regio op orde hebben zodat we van daaruit onze kennis kunnen faciliteren, inspireren en uitdragen.
2. Utrecht Science Park positioneert zichzelf als de aanjager voor Healty Urban Living.
3. Alle onderzoeken en investeringen moeten bijdragen aan een duurzame & gezonde plek.
4. Daarom zetten we in op clustering van kennisinstellingen in een aantrekkelijke omgeving.

The background is a solid orange color. Overlaid on this are several thin, white, hand-drawn style lines that create a complex, abstract pattern. These lines form loops, swirls, and elongated shapes, resembling a stylized map or a network of connections. The lines are most concentrated in the upper half of the page, with some extending down towards the text.

ALLIANTIE
ONTWIKKELRUIMTE

ALLIANTIE ONTWIKKELRUIMTE

Met ruim 2 miljard euro aan nieuwe investeringen –in harde infra en gebouwen is het Utrecht Science Park één van de meest dynamische gebieden in Nederland. De groei is enorm en van grote waarde voor de Utrechtse kenniseconomie. De partijen die samenwerken rondom het Utrecht Science Park willen deze groei mogelijk blijven maken, met behoud van de kwaliteiten van de regio. De alliantie Ontwikkelruimte wil fundamentele keuzes maken om de ontwikkeling op en rond het Utrecht Science Park op een verstandige manier mogelijk te maken.

DOEL

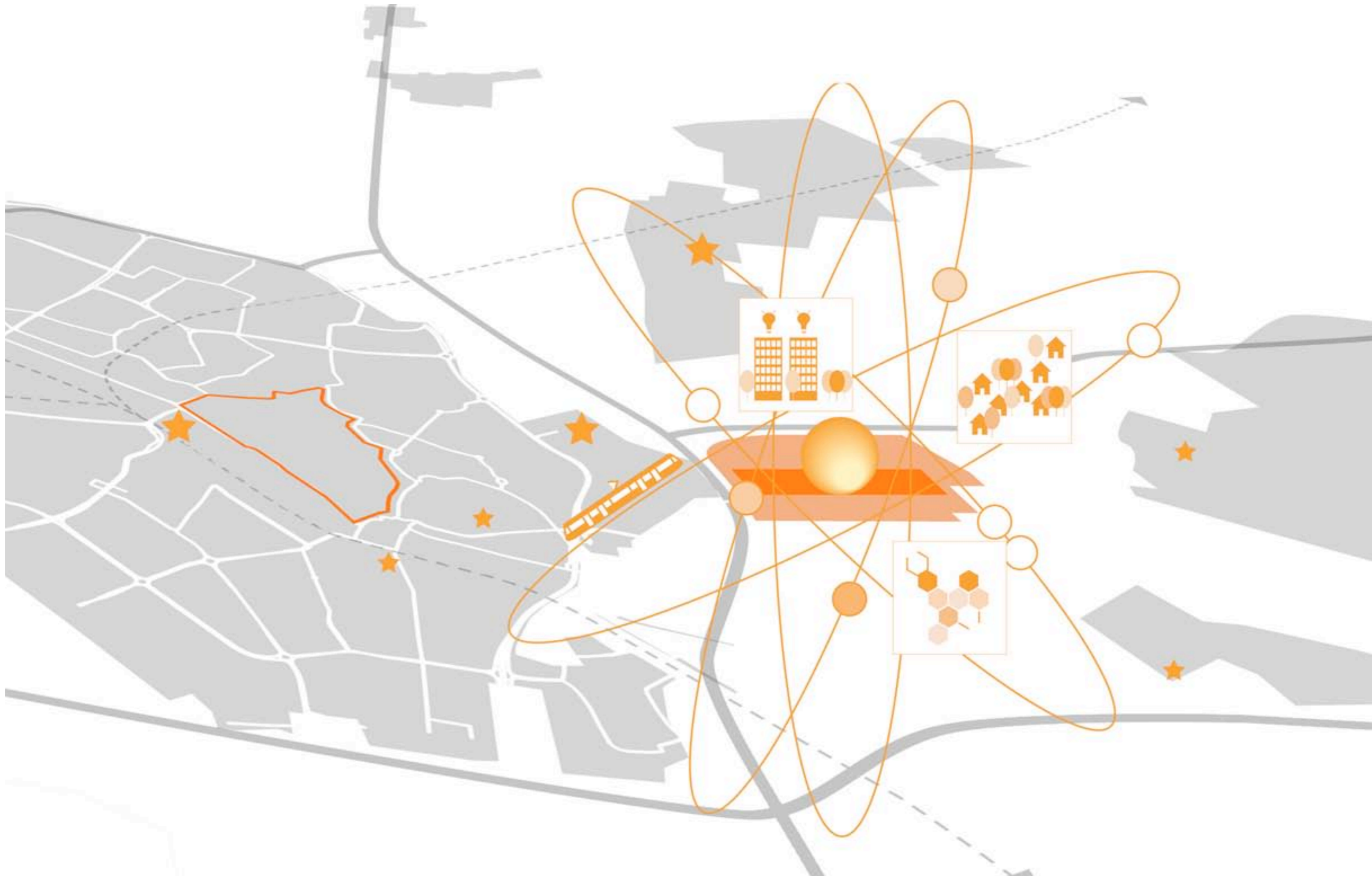
In 2020 is de beweging van campus naar open innovatieregio een feit. Deze beweging ontstaat door het faciliteren van ontwikkelmogelijkheden en beter benutten van de beschikbare ruimte op het Utrecht Science Park en de nabije omgeving. Daarbij geldt het uitgangspunt: selectief voor het kerngebied en uitnodigend voor de regio.

TRENDS

1. Er komen meer bezoekers, medewerkers en studenten naar het Utrecht Science Park, met slechts een beperkte toename van het ruimtegebruik. De intensiteit van het ruimtegebruik neemt toe: een hogere bezettingsgraad, multifunctionele gebouwen, langere verblijfsduur (60 uur per week, ook op zaterdagen).

2. Vernieuwing van onderwijs (e-learning) leidt juist tot vraag naar een omgeving voor samenwerken en interactie.
3. In het onderwijs en onderzoek vindt op onderdelen specialisering en concentratie plaats. Zo is er een nationale trend van concentratie van oncologie-expertise in Utrecht Science Park.
4. In de hoekpunten van het Utrecht Science Park ontwikkelen zich een aantal clusters rondom diergeneeskunde, geowetenschappen en oncologie, terwijl het centrale deel zich ontwikkelt richting een levendig multifunctioneel interactiemilieu met daarbij horende voorzieningen.
5. Gemeenten in de omgeving van Utrecht Science Park verkennen mogelijkheden voor het intensiveren van de relaties van hun woon- en werkgebieden met het kerngebied.

AMBITIE

Utrecht Science Park ontwikkelt zich door tot hét toonaangevend science park in Nederland. Partijen stimuleren de ontwikkeling naar een open innovatieregio. Dat vraagt om een andere ruimtelijke strategie, waarin nieuwe mogelijkheden ontstaan voor ontwikkelingen op en rond het Utrecht Science Park. Door werklocaties in de omgeving zowel economisch als ruimtelijk beter te verbinden aan het Utrecht Science Park ontstaat ruimte voorerschikking van functies. Zo ontstaan satellietlocaties in de omgeving met een eigen profiel, die door goede verbindingen onderdeel worden van het grotere geheel. Op het Utrecht Science Park zelf liggen kansen voor transformatie en verdichting, vooral in het gebied rondom de Heidelberglaan, waar een intensief en multifunctioneel interactiemilieu wordt gecreëerd. In een gezamenlijk op te stellen Ontwikkelingsstrategie worden alle ambities samengebracht. Belangrijke keuzes daarin zijn een structurele inzet op transformatie, verdichting en multifunctioneel ruimtegebruik en het structureren van ruimtelijke ontwikkelingen rondom knooppunten van (toekomstig) HOV.

LEIDENDE PRINCIPES

1. Doorontwikkeling van de campus naar open innovatieomgeving met daarbij horende voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit.
2. We kiezen voor transformatie, verdichting en multifunctioneel ruimtegebruik boven uitbreiding van de footprint.
3. Voor de herschikking van functies, die het gevolg is van groei en ruimtedruk op het sciencepark, worden enkele satellietlocaties, elk met een eigen onderscheidend profiel ontwikkeld en gepositioneerd, zodanig dat deze plekken onderdeel worden van het grotere geheel.
4. De inzet op deze satellietlocaties is afhankelijk van de mogelijkheden om ze met (hoogwaardig) openbaar vervoer te ontsluiten.
5. Er worden voorbereidingen getroffen om de locatie Rijnsweerd en de locatie AvL Bilthoven te ontwikkelen tot satellietlocaties. De mogelijkheden in Stationsgebied Utrecht, Vaartsche Rijn/Rotsoord, Stadion/Kromhout, stationsomgeving Bunnik, Berg & Bosch Bilthoven en Utrechtseweg Zeist worden nader onderzocht.
6. Gemeente in de nabijheid van het Utrecht Science Park zetten gezamenlijk in op de beschikbaarheid en kwaliteit van voldoende aantrekkelijke woningen voor kenniswerkers; dit is een belangrijke vestigingsfactor.

The background is a solid purple color. Overlaid on this are several thin, white, hand-drawn style lines that create a complex, abstract pattern. These lines are mostly concentrated in the upper half of the page, with some extending downwards. They form loops, swirls, and elongated shapes, resembling a stylized map or a network of connections.

ALLIANTIE
BEREIKBAARHEID

ALLIANTIE BEREIKBAARHEID

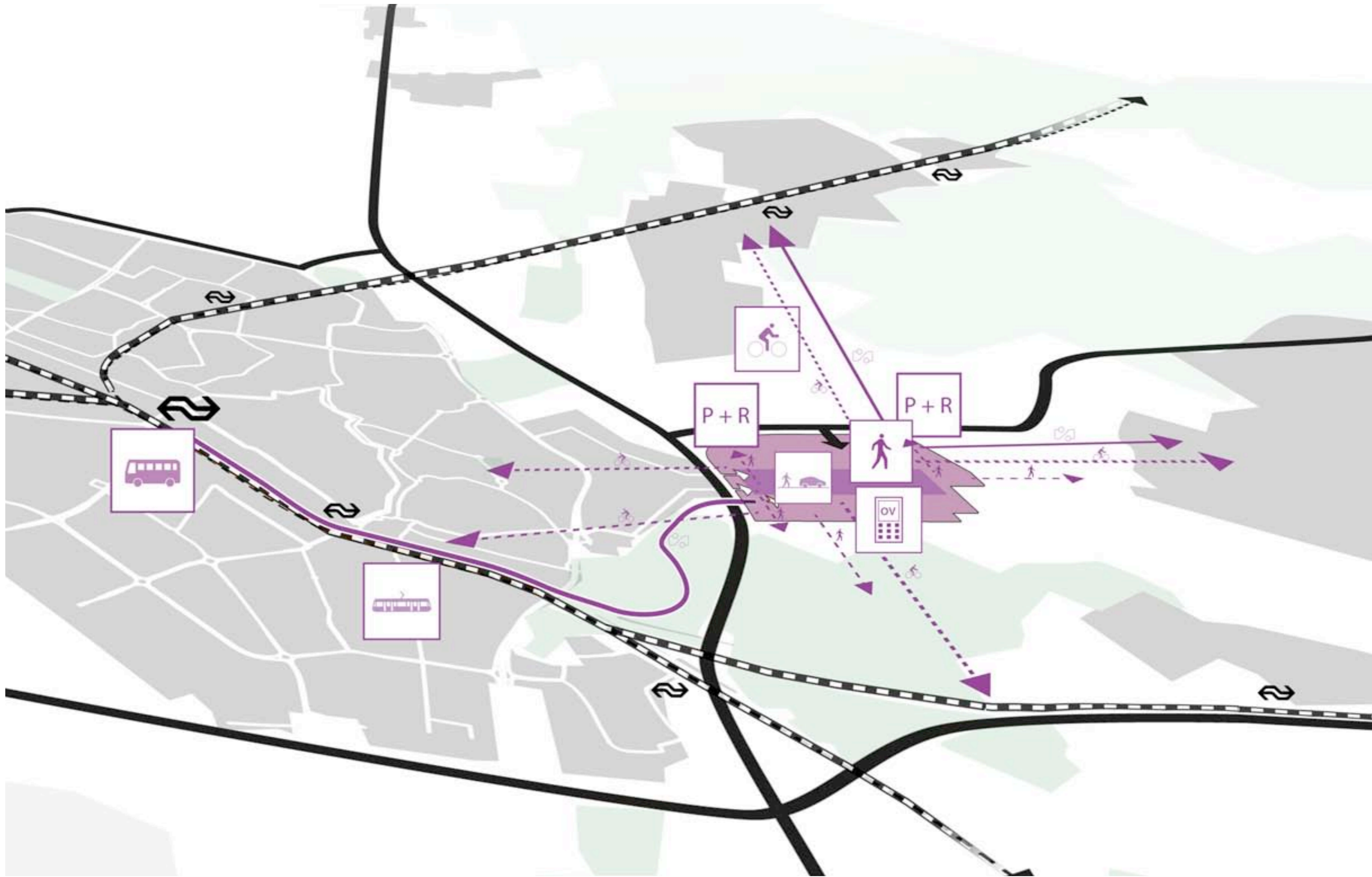
Bereikbaarheid is de grootste opgave voor de komende jaren. De enorme groei van het Utrecht Science Park –en daarmee van de mobiliteit- vraagt om duurzame oplossingen. Onder meer de regionale OV-verkenning is cruciaal om het probleem ‘first/last mile’ aan te pakken. Maar het vraagt ook om opnieuw te bepalen welk bereikbaarheidsconcept recht doet aan de kwaliteiten van het Utrecht Science Park. De alliantie bereikbaarheid heeft daarvoor een bereikbaarheidsconcept en een aantal leidende principes als benaderingsstrategie geformuleerd.

DOEL

In 2020 is de in- en externe bereikbaarheid van het Utrecht Science Park en haar omgeving verbeterd, door vooral in te zetten op een goed functionerend multimodaal duurzaam mobiliteitsnetwerk, passend bij de internationale positie van het gebied. In 2020 zijn stappen gezet die bijdragen aan de verbetering van de bereikbaarheid; we zijn dan nog niet klaar.

TRENDS

1. Mensen hebben behoefte om te kunnen kiezen uit verschillende mobiliteitsvormen passend bij de mobiliteitsbehoefte van dat moment.
2. Minder nieuwe infrastructuur, zet in op verbeteren van bestaande netwerken.
3. Verandering van manier van verplaatsen door de internetsamenleving, multimodale routeplanners, de elektrische fiets (tot 15 km) en de zelfrijdende auto.
4. Door de trek naar de stad wordt het hier drukker; dit vraagt om slimme oplossingen.
5. De ‘slimme technologie’ die zich inzet om de negatieve effecten van mobiliteit te verkleinen en daarmee bij draagt aan de leefbaarheid.

AMBITIE

Het bereikbaarheidsconcept is:

Het Utrecht Science Park heeft een aantrekkelijk centraal verblijfsgebied, van waaruit voetgangers en fietsers de verschillende locaties comfortabel en veilig kunnen bereiken. Er is een centrale fiets en ov-corridor die niet alleen voor een goede bereikbaarheid van het Utrecht Science Park met ov-knoppen in stad en regio zorgt, maar ook het middel is voor verplaatsingen binnen het Utrecht Science Park. Er zijn directe fietsverbindingen met stad, regio en ov-knooppunten. Het Utrecht Science Park en de omgeving is per auto goed bereikbaar; auto's worden zoveel mogelijk aan de buitenzijde afgevangen in transferia. Gezien de huidige structuur van het Utrecht Science Park kunnen auto's ook in het centrale verblijfsgebied komen. Dit moet daarom een "shared space" karakter krijgen, waar de voetganger, fietser en OV prioriteit krijgen en de auto "te gast" is.

LEIDENDE PRINCIPES

Om de beweging naar het bereikbaarheidsconcept in gang te zetten, zijn in het kort zes leidende principes verwoord als een benaderingsstrategie. De principes van andere allianties worden daarbij betrokken waarbij duurzaamheid en innovatie nadrukkelijk op de agenda staan.

1. **Wandelen/lopen:** een logische en prettige manier van verplaatsen op het Utrecht Science Park zelf en in de directe groene omgeving. De openbare ruimte gaat uit van de menselijke maat (straal 1 tot 2 km).
2. **Fiets:** inzet op meer fietsgebruik (straal tot 15 km). Basisnetwerk voor de verkeerstructuur in de stedelijk/regionale context van het Utrecht Science Park en omgeving. Fietsparkeren op maat.
3. **Openbaar vervoer:** het ideale vervoermiddel van diverse stations in de regio en voor mensen uit de verre omgeving. Basis voor (boven)regionale en voor (inter)nationale bereikbaarheid.
4. **Auto:** voor een beperkte groep het vervoermiddel. Inzet op een vermindering van het aandeel autogebruikers en transitie naar een autoluwe campus (m.u.v. parkeren patiënten UMC/PMC).
5. **Autoparkeren:** primair aan de buitenranden, i.c.m. last-milefaciliteiten en parkeerbeleid. Verplaatsen van parkeervoorzieningen geeft mede sturing aan beoogde gedragsverandering, zorgt voor verhoging verblijfskwaliteit en biedt nieuwe ontwikkelruimte.
6. **Gedrag- en organisatieverandering:** beïnvloeden van organisaties en reizigers (auto en OV): reizen op andere tijdstippen en/of via een andere OV-route dan Utrecht CS.

The background is a solid red color. Overlaid on this are several thin, white, hand-drawn style lines that create a complex, abstract pattern. These lines are mostly concentrated in the upper half of the page, with some extending downwards. They form loops, swirls, and elongated shapes, resembling a stylized map or a network of connections.

ALLIANTIE
ONTMOETINGSPLAATS

ALLIANTIE ONTMOETINGSPLAATS

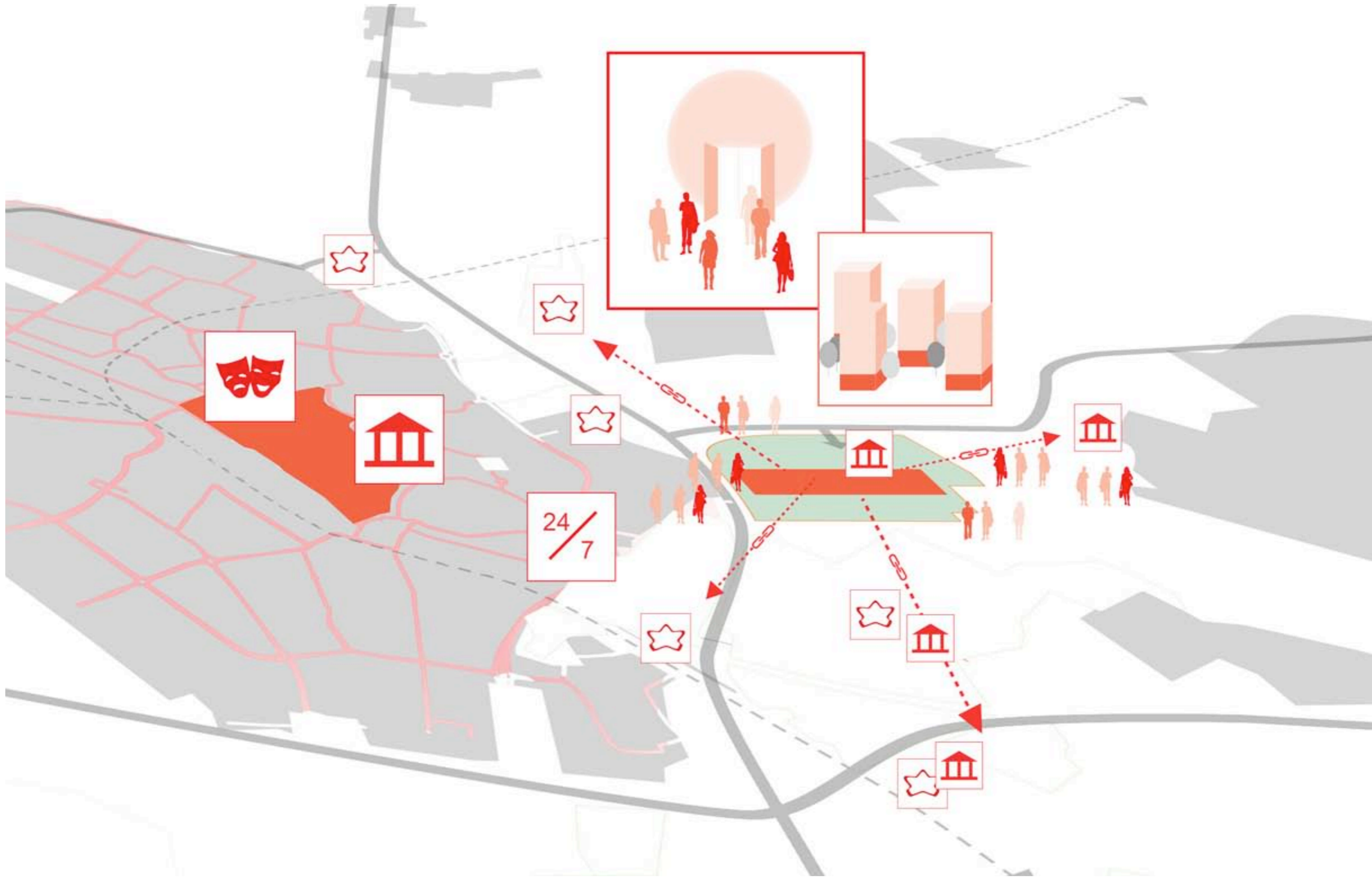
Steeds weer blijkt uit onderzoeken dat het vestigingsmilieu van Utrecht zeer aantrekkelijk is. De regio scoort met haar hoog opgeleide bevolking, de groene omgeving en een goede bereikbaarheid. Het Utrecht Science Park wil zich profileren als dé ontmoetingsplaats voor internationaal talent. Dit vraagt om toegankelijke en hoog kwalitatieve voorziening op het Utrecht Science Park zelf, maar ook om een excellente toegankelijkheid van de omgeving met haar historische landgoederen en landschappen. Een aantrekkelijke campus met de juiste voorzieningen, ingebed in de groene omgeving. Dat is waar de alliantie Ontmoetingsplaats aan wil werken.

DOEL

In 2020 vormen de dynamiek van de stad en het kennismilieu van het Utrecht Science Park een samenhangend stedelijk systeem. Er is beweging ontstaan door verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte en de voorzieningen waardoor op het Utrecht Science Park een volwaardige multifunctionele en sociaal veilige campus wordt gerealiseerd.

In deze alliantie wordt via twee sporen gewerkt:

- **Voorzieningen op het Utrecht Science Park:** Een goed voorzieningenniveau op het Utrecht Science Park;
- **Groene burenen:** aantrekkelijker maken van het gebied door het beter benutten van het omliggend groen.

AMBITIE

Het Utrecht Science Park vraagt om voorzieningen passend bij een internationaal vestigingsmilieu. Voorzieningen hebben als doel om ontmoeting te faciliteren, daarom wordt volop ingezet op een aantrekkelijk interactiemilieu.

Om interactie tussen gebruikers van het Utrecht Science Park te bevorderen, worden de voorzieningen maximaal geconcentreerd in centrale zone rondom de Heidelberglaan (de 'strip'). Ingezet wordt op een volledig pakket aan voorzieningen voor internationale kenniswerker, dus goed ontsloten en kwalitatief hoogwaardige woon/werkomgeving, congresfaciliteiten, etc.. Ook programmering als Festival De Beschaving, de Daktuin en de USP-Marathon draagt bij aan interactie.

Daarnaast wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de relatie met de omgeving, zoals Museum Oud Amelisweerd, Landgoed Oostbroek en de festivals in de Botanische Tuin. Om de groene omgeving als contramal te ontsluiten, worden recreatieve routes gepromoot en ontbrekende schakels in beeld gebracht. Een goede zonering geeft ruimte voor mens én natuur.

Agenda Interactiemilieus (Urhahn)

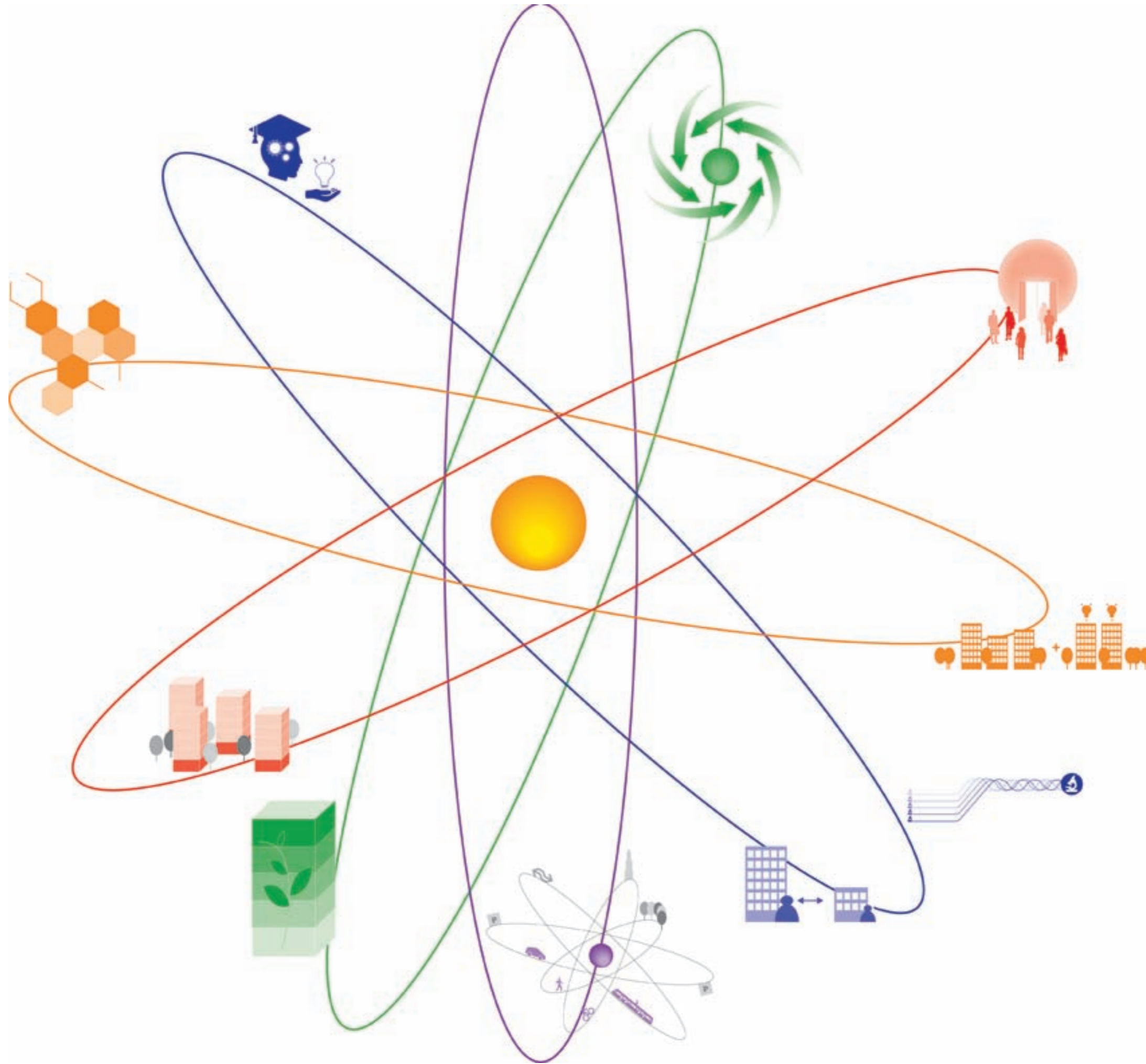
In opdracht van de alliantie Ontmoetingsplaats is een notitie opgesteld over 'ontmoeting en interactie' op het Utrecht Science Park. Hierin is een agenda opgenomen voor het versterken van het interactiemilieu, bestaande uit vier agendapunten:

1. profileren binnen regio en Nederland
2. de campus als stad
3. van groen decor naar verbindende netwerken
4. sturen op clusters voor interactie

Deze agendapunten zullen door de alliantiepartners verder worden uitgewerkt in 2016.

LEIDENDE PRINCIPES

1. Een smeltkroes (menselijke mix) als ontmoetingsplaats voor de verschillende gebruikers op het Utrecht Science Park organiseren.
2. Verblijfskwaliteit in de openbare ruimte verbeteren om mensen naar buiten te lokken en dynamiek te creëren.
3. Een goede plint: met afwisselende functies waardoor de loopafstand gevoelsmatig klein wordt.
4. Verbind de deelgebieden: met name de verbinding tussen Heidelberglaan west (studenten) en oost (medisch).
5. Versterking van natuur en landschap door ontbrekende schakels in beeld te brengen.
6. De verbinding met de landgoederen en forten verbeteren, door routes te promoten en evenementen te organiseren.
7. Het Utrecht Science Park onderscheidt zich van andere science parken, doordat de programmering een integraal onderdeel is van de community building; de programmering speelt een grote rol in hoe de ontmoetingsplaats vormkrijgt.
8. Het voorzieningenniveau moet in lijn zijn met de omvang van de populatie.

- Kenniscluster
- Duurzaam & Gezond
- Ontwikkelruimte
- Bereikbaarheid
- Ontmoetingsplaats

BESLUITEN 3E CONFERENTIE

1. Partijen omarmen het conferentiedocument integraal

Samen zijn partijen verantwoordelijk voor het realiseren van een internationaal toonaangevend vestigingsmilieu en samen pakken wij de opgaven aan.

2. Regio wil samen met het rijk werken aan ontwikkelingsstrategie

In 2016 werken partijen aan een ontwikkelingsstrategie waarin ook stappen zijn beschreven op weg naar de stip op de horizon. Opgaven en acties worden in de tijd gezet. Deze ontwikkelingsstrategie is mede ter onderbouwing van de bereikbaarheidsopgave. In februari 2016 wordt een plan van aanpak gepresenteerd, waarin de relatie wordt gelegd met de afspraken uit het BO MIRT 2015 om een brede gebiedsverkenning op te stellen.

3. Het Utrecht Science Park wordt een livinglab van onze kennis op het gebied van life sciences, duurzaamheid en gezondheid

Partijen gaan een convenant sluiten om kennis in te zetten voor de maatschappelijke opgaven in onze regio. Naast het Utrecht Science Park kan ook de 2e fase Stationsgebied een livinglab worden en een icoonproject worden voor Healthy Urban Living. We dagen andere gebieden uit om daarin een rol te vervullen en aan te sluiten.

4. Concentratie en transformatie van het Utrecht Science Park is uitgangspunt

USP is een inclusief merk, dat zorgvuldig wordt bewaakt. De ontwikkelruimte –door concentratie en transformatie- voor USP-waardige functies zit primair in de centrale zone. Wij zetten er op in het Utrecht Science Park optimaal te benutten voor het cluster life-sciences, duurzaamheid en gezondheid. Partijen werken daartoe samen aan een gedeeld beeld voor de campus.

5. Regiopartijen worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van het USP

Bij het opstellen van de ontwikkelstrategie (besluit 2) wordt nadrukkelijk samengewerkt met de regiopartijen. Onderdeel van die ontwikkelstrategie is een integraal beeld van de relatie tussen het Utrecht Science Park, de satellieten en de groene omgeving. Deze partijen worden uitgedaagd om duidelijk te maken wat hun bijdrage of toegevoegde waarde is aan Utrecht-Oost/ Science Park.

6. Partijen omarmen het gemeenschappelijk bereikbaarheidsconcept en zetten van daaruit projecten in gang

Vanuit dit bereikbaarheidsconcept (zie Alliantie Bereikbaarheid, ambitie) geven partijen uitvoering aan projecten voor de korte termijn (zoals een sturend parkeerbeleid), middellange termijn projecten (zoals optimalisatie verkeersinfrastructuur) en lange termijn projecten (duurzame bereikbaarheidsoplossing). Begin 2016 wordt hiervoor een agenda gepresenteerd.

7. Partijen op het Utrecht Science Park stellen een leefbaarheidsfonds in

Er wordt een leefbaarheidsfonds ingesteld met een streefbudget van € 200.000,- bedoeld voor de jaren 2016 en 2017. Initiatieven op het gebied van leefbaarheid (mede i.r.t. aanleg van de tram) kunnen middels dit fonds sneller van de grond komen. De Stichting USP neemt initiatief voor de oprichting van dit fonds en zoekt naar partners.

8. Afrit Utrecht Science Park beborden

Partijen zetten zich in om binnen een jaar op de afritborden aan de snelweg en onderliggend wegennet het Utrecht Science Park te vermelden. Over het corrigeren en aanvullen wordt met Rijkswaterstaat afspraken gemaakt.

9. Presentatie reisgids Utrecht Science Park

Om te laten zien welke voorzieningen er op en rond het Utrecht Science Park zijn, wordt een reisgids gemaakt. Daarin staan ook initiatieven op het gebied van duurzaamheid, life science en gezondheid. Op het bureau van iedere bestuurder ligt in 2016 een reisgids voor het Utrecht Science Park en omgeving.

“DE SAMENWERKING
ZET ZAKEN IN
BEWEGING DIE
ANDERS NIET
ZOU DEN BEWEGEN”

Kader: relevante rijk-regiotrajecten

Meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport (MIRT)

Het Rijk werkt samen met decentrale overheden aan ruimtelijke projecten en programma's voor elke regio in Nederland. Financiële investeringen worden vastgelegd in het MIRT. In het jaarlijkse bestuurlijk overleg van Rijk en regio's (BO MIRT) worden afspraken gemaakt. In oktober 2015 heeft dit geleid tot een afspraak tussen Rijk en regio om samen een brede bereikbaarheids-verkenning te starten waarbij de ambities van het Utrecht Science Park en haar omgeving nadrukkelijk worden betrokken. **De Gebiedsagenda Noord Holland, Utrecht, Flevoland (2013)** is voor het MIRT een bouwsteen. Utrecht-oost/Science Park is daarin één van de zeven majeure integrale gebiedsopgaven van de Noordvleugel van de Randstad.

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Conform het wetsvoorstel Omgevingswet ontwikkelt het Rijk voor 2018 een integrale visie op het beleid voor de fysieke leefomgeving. Deze Nationale Omgevingsvisie wordt een samenhangende visie op strategisch niveau, die de sectorale visies en beleidsplannen bundelt. Het is belangrijk dat de ambities en opgaven van Utrecht Science Park en omgeving, hierin zijn geagendeerd. Deze zijn al aan de orde gekomen in de **Ruimtelijke economische ontwikkelstrategie (REOS)**. In deze bouwsteen voor de NOVI werken Noordelijke Randstad, Zuidelijke Randstad en Brainport Eindhoven met het Rijk samen om hun internationale concurrentiepositie te versterken.

In een andere bouwsteen voor de NOVI werkt het Rijk samen met regio's aan **Agenda Stad/City deals** met als doel “de leefbaarheid en concurrentiekracht van de Nederlandse steden te versterken”. Via een aantal uitwerkingen worden concrete afspraken met het Rijk gemaakt (City Deals), die kunnen leiden tot meer handelingsruimte of nieuwe investeringen. Regio en gemeente Utrecht zetten in op een aantal City Deals op het gebied van energie, de stedelijke bereikbaarheid en Healthy Urban Living. Het USP wordt daarin als Health Hub gepositioneerd.

4. DOORKIJK NAAR 2016

De ontwikkeling van het Utrecht Science Park en omgeving vraagt om visie én actie. In 2016 zullen we de samenwerking voortzetten, waar mogelijk worden acties in de lijn gezet bij partijen zelf. Wij willen successen verzilveren via onder andere de EBU en de Stichting USP.

Samen blijven partijen werken aan visievorming en aan de uitvoering van de besluiten. In 2016 willen we de volgende resultaten bereiken:

Ontwikkelingsstrategie

Opstellen van een Ontwikkelingsstrategie (een ruimtelijke strategie voor de lange termijn, met visie en uitvoeringsprogramma) voor het Utrecht Science Park en omgeving. Dit doen we samen met rijk, regio en bedrijfsleven. Deze Ontwikkelingsstrategie wordt gebaseerd op de ambities en leidende principes van de 5 allianties en de wens om een livinglab te zijn voor toepassing van kennis. De opgaven worden in beeld gebracht, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen korte, middellange en lange termijn. Naast de opgaven die vanuit de 5 alliantiesporen naar voren komen, worden ook opgaven als groene omgeving en wonen geagendeerd.

(uitwerking besluit 2,3,4,5)

Bereikbaarheidsagenda

Onderdeel van de Ontwikkelstrategie is een bereikbaarheidsagenda voor 2016. Hierin worden de (op korte termijn) te nemen maatregelen uitgewerkt op basis van het vastgestelde bereikbaarheidsconcept.

(uitwerking besluit 6)

Versterken van de samenwerking

Samenwerken is nodig om resultaten te bereiken: partijen zijn betrokken, enthousiast en willen een doorpakken. Daarbij zoeken we naar wat verbindt. Wij organiseren een gemeenschappelijke lobby vanuit de regio naar Den Haag/Brussel en samenwerking met andere campussen. We gaan het bestaande netwerk verbreden met rijk, regio en bedrijfsleven.

BIJLAGE: ORGANISATIE ALLIANTIES

Het netwerk van partijen die samenwerken aan Utrecht-Oost Science Park breidt zich steeds verder uit. In de allianties nemen partijen deel uit het bredere netwerk (zie overzicht logo's). Een directeurenoverleg en kerngroep zorgen voor de samenhang en afstemming tussen de allianties.

Alliantie	Alliantieleiders	Bestuurlijk ambassadeur	Kerngroep lid
Ontwikkeldruimte	Peter Steijn (gemeente Utrecht) Leo van den Nieuwendijk (U10)	Jacqueline Verbeek-Nijhof (provincie Utrecht)	Jan de Weerd Ralph Kohlmann
Kenniscluster	Ton van Mil (EBU) Freek van Muiswinkel (EBU/ULS)	Jeroen Kreijkamp (gemeente Utrecht)	Liesbeth van Holten Monique Roso
Ontmoetingsplaats	Floris de Gelder (USP) Saskia van Dockum (Utrechts Landschap) (Hogeschool Utrecht)	Jan Bogerd	Mieke de Bruin Hendrike Geesink
Bereikbaarheid	Hugo Jungen (provincie Utrecht) Dries Berendsen (Universiteit Utrecht)	Mirjam van Velthuizen (UMC-Utrecht)	Jacqueline Sellink Ruut van Rossen
Duurzaam & gezond	Pieter Duif (UMC-Utrecht) Wim Kuus (Hogeschool Utrecht)	Anton Pijpers (Universiteit Utrecht)	Saskia Cornelissen Hans Hoving

Organisatie	Directeurenoverleg	Kerngroep
Provincie Utrecht	Hugo Jungen	Bertus Cornelissen (vz) Jacqueline Sellink Liesbeth van Holten
Gemeente Utrecht	Peter Steijn	Jan de Weerd
U10	Leo van den Nieuwendijk	Ralph Kohlmann
Economic Board Utrecht	Ton van Mil	Monique Roso
Universiteit Utrecht	Freek van Muiswinkel	Mieke de Bruin
Utrecht Science Park	Floris de Gelder	Hendrike Geesink
Utrechts Landschap	Saskia van Dockum	Leunie van Zwieten
Universiteit Utrecht	Dries Berendsen	Saskia Cornelissen
UMC Utrecht	Pieter Duif	Hans Hoving
Hogeschool Utrecht	Wim Kuus	Jaap Bernhard
Ministerie IenM	Donné Slangen	Ronald Huijssen
Gemeente De Bilt	Rob van Muilekom	
SSH	Ton Jochems	
Rijkswaterstaat		Hans Degenaar

"WIJ VERBINDEN
MENSEN AAN
ELKAAR EN
PROBEREN DAARMEE
PROJECTEN VERDER
TE BRENGEN"

UTRECHT SCIENCE PARK

INSPIREERT & RENDEERT